

Campania de semanat in 2018 – ce putem face in privinta culturii de rapita in acest sezon?

Rasaria rapitei pune mari probleme fermierilor romani in aceasta toamna - 2018. Conditii extrem de dificile din fiecare an devin din ce in ce mai greu de controlat.

Rapita are in acest moment o pozitie dominanta in numeroase rotatii ale culturilor in toata Europa. Aceasta cultura convinge nu numai prin randamentul si stabilitatea randamentului, un marketing atragator, in comparatie cu alte culturi ci si prin efectele pozitive in cadrul rotatiei culturilor.

Din pacate castigurile din acest an in Europa au fost o mare dezamagire. Compania de consultanta „ Strategie pentru cereale” (din Germania) estimeaza productia actuala (EU28) la 19.62 milioane de tone, in scadere cu 11.5% fata de anul precedent.

O noua „vara a secolului” cu temperaturi tropicale si o seceta de lunga durata (Fig. 1) a determinat, in special, o scadere a productiei medii pe hectar la cultura de rapita – 2,2 to/ha (fata de 2.8 to/ha 2017). Lipsa precipitatiilor nu contribuie la o recuperare a solurilor uscate, ba chiar semanatul actual se desfasoara in conditii foarte dificile.

[Fig. 1]

Momentan sunt multe intrebari: ce pot face fermierii in aceste conditii de uscaciune? Are sens sa mai asteptam? Are sens sa se semanam mai tarziu?

„Vremea mediteraneeana”, cu temperaturi ridicate, seceta si zile lungi insorite, au condus la unele conditii catastrofale privind echilibrul apei din sol in Europa Centrala

In campania trecuta de semanat ca si in aceasta, in camp exista un prag biologic ridicat de daunare. Puricii cruciferelor si-au facut aparitia din timp si se pare ca lupta pentru combaterea acestora devine destul de grea.

Deci, nu este surprinzator faptul ca multi fermieri au fost in pierdere atunci cand au stabilit data optima de semanat la inceputul lunii august, in speranta ca vor beneficia de precipitatii in timp util.

In acest moment rezervele de apa din sol sunt foarte scazute sau umiditatea se regaseste la o adancime inutila pentru semintele de rapita. Cultura de rapita are nevoie pentru germinare de o rezerva suficienta de apa pentru a se realiza un contact bun al solului umed cu semintele. Din nefericire rapoartele privind culturile de rapita care sufera de seceta se inmultesc, ceea ce duce la intrebarea pusa la inceput: „ Sunt disponibili hibrizi pretabili pentru semanatul tardiv, sunt acestia performanti, merita sa ii semanam si cand?”

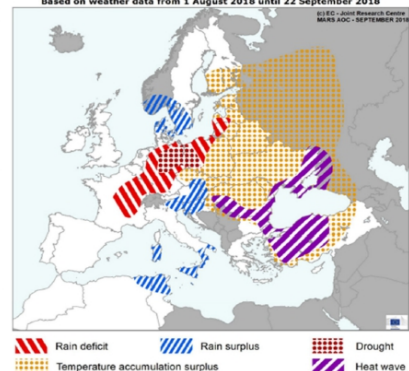
Pentru a raspunde in mod adecvat la o astfel de intrebare, merita sa examinam evolutia rapitei (Tabelul 1). In conditiile din acest an cu temperaturi ridicate ale solului, se poate ajunge la o temperatura de 80 – 90 grade C in cateva zile.

Pentru ca rapita de toamna sa rasara uniform si sa se formeze primele 3 perechi de frunze, este necesara o ploaie de cel putin 20 mm. Pe baza acestor numere, se poate face o declaratie calitativa despre o resemnare completa sau insamantare pe suprafete partiale.

Tabel 1: Vremea optima pentru rapita de toamna in toamna:

**01Aug18-
22Sep18**

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS
Based on weather data from 1 August 2018 until 22 September 2018

Campania de semanat in 2018 – ce putem face in privinta culturii de rapita in acest sezon?

Toamna		Stadiul de veg.	Temperatură medie optimă pe zi. ° C	Suma temperaturilor	Masa verde dt/ha	Precip. 1 (mm/m²)
Germinare		4 – 15 zile	20 2*	80 - 90	0,1	Umid. in sol
1 - 6 Frunze	Zi lunga	45 zile	12	420	0,8	20
6 - 10 Frunze	Zi scurta	45 zile	6	680	12	50
Zile de vegetatie in toamna		80 - 100		Ca. 900	20	70 - 100

1. - precipitatii, 2*temperatura solului

Sursa: după Alpmann (DSV) și Schönberger - Rapsanbau (2012)

Ce putem spune despre o noua insamantare in anumite zone sau un semanat tardiv?

In ciuda recoltei din 2018 si a conditiilor dificile actuale inca sunt numeroase argumente pentru un semanat (sau resemnat) tardiv, chiar si la sfarsitul lunii septembrie:

1. Inca “conditii bune” de semanat.
2. Rapita de toamna se dezvoltă ca “Fat – Frumos” toamna.
3. Egalitatea de gestionare a fortei de munca in cadrul fermei.
4. Efectele favorabile ale rotatiei culturilor
5. Stabilizarea preturilor (perspective pozitive pentru 2019 /2020)
6. Perspective bune de productie chiar in cazul unui semanat tardiv.

Culturile cu randamente mai mici nu produc atatea resturi vegetale (de exemplu in cazul unei productii de grau de 10 to/ha – in miriste raman cam tot 10 to de subst. uscata) , deci este nevoie de o cantitate mai mica de N pentru descompunerea resturilor . Aceasta situatie initiala in combinatie cu o temperatura ridicata a solului si o buna structura a acestuia, se ofera conditii neobisnuit de bune pentru a se dezvoltă rapita semanata mai tarziu. Cu toate acestea, datele de insamantare intarziate reprezinta intotdeauna o cultivare cu mult risc.

Se pare ca hibrizi de rapita reactioneaza diferit .

In timp ce hibrizi care au o dezvoltare normala in toamna au nevoie de 700 ° C pentru o dezvoltare optima inainte de iarna, hibrizi vigurosi pot ajunge la optimul lor deja la 500 ° C. Aceasta corespunde unei diferente de 200 grade C (sau 14 zile la o temperatura medie pe zi).

Cum ne ajuta aceste experiente in decizia unui semanat intarziat, pe la sfarsitul lunii septembrie? Iata un scenariu al temperaturilor medii in timpul zilei pentru aceasta toamna:

- Daca semanam pe 06.sept si in urmatoarele 10 zile avem temperaturi de 15 grade, planta acumuleaza 150° Σ, iar in care in

Campania de semanat in 2018 – ce putem face in privinta culturii de rapita in acest sezon?

urmatoarele 14 zile avem o medie de 12 °C, planta acumuleaza 170 grade C ceea ce corespunde la 320°C in Septembrie.

- 30 de zile în luna octombrie, cu o medie de 9 ° C, corespund la alte 270 °C și 10 zile la 6 ° C în noiembrie înseamnă încă 60°C (Aceste medii sunt calculate pentru Germania. In Romania media este mai ridicata cu 1-2 procente, ceea ce înseamnă ca se poate intarzia cu semanatul pana pe la sfarsitul lunii Septembrie)
- Astfel, cand este prognozata o toamna calda de aproximativ 650 °C, perioada de dezvoltare a culturii este compensata.
- La sfarsitul vegetatiei se poate realiza o dezvoltare suficienta inainte de iarna.

In cele din urma mai ramane o intrebare cu privire la potentialul productiv al hibrizilor care se seamana mai tarziu (cel al hibrizilor care se seamana la inceputul lunii septembrie cu cel al hibrizilor semanati in a doua decada a lunii septembrie.

Pentru asta ne putem raporta la experimentele cu semanat extensiv. In tabelul 2 poate fi observat ca pe baza a 4 ani de experienta, semanatul mai tarziu a adus o usoara crestere de productie (+0.46 dt/ha), in timp ce semanatul ultra tarziu aduce o scadere de -1.1 dt/ha in comparatie cu semanatul normal. Aceasta confirma capacitatea hibrizilor de rapita de a compensa. In conditiile unui teren uscat, o astfel de decizie curajoasa pentru semnatul tardiv s-ar putea dovedi profitabila.

Tabel 2: Comparatia randamentului in dt/ha a diferitelor date de semanat

Anul		Epoca optima	Semanat mediu	Semanat tarziu
Semanat	Hibridi (n)	aprox. 25.08.	aprox. 05.09.	aprox. 17.09.
2015	9	58,97	58,75	54,34
2016	12	48,95	50,51	46,50
2017	12	55,23	56,04	61,47
2018	9	43,46	43,13	39,89
Media pe 4 ani	10,5	51,65	52,11	50,55
Dif.intre epoca optima			+0,46	-1,10

Sursa : experienta de productie : Germania, Romania si Bulgaria.

In cele din urma, cateva recomandari pentru o resemnare sau un semanat tardiv.

- Norma ar trebuie ridicata la 60 b.g./mp
- Recomandat o tavalugire pentru un contact bun cu solul.
- Daca este necesar, aplicati 40 Kg N/ha pentru a sustine dezvoltarea plantelor in primele stadii de vegetatie.
- Trebuie replanificata strategia de erbicidare, recomandat tratamentul in postemergenta.
- Asigurati necesarul de microelemente Boron, (MgSO₄) + putin azot (10-15 kg N / ha) impreuna cu fungicidele necesare.

Campania de semanat in 2018 – ce putem face in privinta culturii de rapita in acest sezon?

- Semanati doar hibrizi care au potentialul pentru un semanat tardiv ; De ex. Dalton – semanat in judetul Constanta in 2016 pe 13 Oct. – a obtinut o productie de 3800 Kg/ha.

In cele din urma, trebuie remarcat faptul ca rapita de toamna este inca una dintre cele mai atractive culturi din Europa, in ciuda situatiei dificile actuale.

Fermierii indrazniti vor astepta mai multe zile si vor aplica strategia se semanat adecvata si vor folosi doar hibrizi care au pretabilitate la semanat tardiv. (ex Dalton)

Dar trebuie punctat de asemenea ca hibrizii semanati tardiv sau ultra tardiv pot dezvolta un sistem radicular deficitar.

Articol realizat de Ing. Mihaela Radu – Product Manager Rapool Romania & Ing. Rene Brand – Product Manager International Rapool.